

Verksamhetsnomineringar 2024

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens nomineringar	3
1.1	Ekonomisk effekt	3
1.2	Effekt på verksamheten	4
1.3	Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet	6

1 Nämndens nomineringar

1.1 Ekonomisk effekt

Beloppen anges i 2023 års kostnadsnivå per år jämfört med nämndens kommunbidragsram enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut i november 2022.

Nr (Prio ordn)	Nominering	Ekonomisk effekt (mnkr)		
		2024	2025	2026
1	Förstärkning av utbildningarnas kvalitet och likvärdighet för alla elever.	+60	+120	+180
2	Resursförstärkning av anpassad gymnasieskola för att möta det förändrade omsorgsbehovet hos eleverna samt volymökning inom skolformen.	+47	+68	+74
3	Utökning och utveckling av Polhemsgymnasiet.	+9,7	+3,3	
4	Fortsatt utbyggnad av studie- och yrkesvägledningen i yngre åldrar samt sänkning av antalet elever per studie- och yrkesvägledare.	+4	+7	+10

1.2 Effekt på verksamheten

Nr	Kort beskrivning av hur verksamheten påverkas
1	Förstärkning av utbildningarnas kvalitet och likvärdighet för alla elever Enligt Skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet och skall få lika möjligheter att uppnå utbildningens mål. Förstärkningar har gjorts på flera områden inom gymnasieskolans verksamhet genom riktade insatser inom tilldelad ram, men Göteborg har fortfarande en lägre genomströmning i gymnasieskolan (andel elever med examen inom 3 och 4 år) än riksgenomsnittet. Den lägre genomströmningen är särskilt tydlig i de kommunala gymnasieskolorna med en hög andel elever på yrkesprogram och introduktionsprogram. På yrkesprogram och introduktionsprogram finns elevgrupper med stora behov av anpassningar och stöd. Gymnasieskolorna tar emot elever från grundskolan som har gått i särskild undervisningsgrupp, fått en-till-en undervisning eller har särskilda behov i kombination med NPF-varianter. Detta ställer höga krav på anpassningar och stöd inom ramen för den undervisning som bedrivs i gymnasieskolan. I en jämförelse med andra kommuner ligger Göteborgs gymnasieskolor lågt i kostnad samtidigt som andelen elever på de mer resurskrävande utbildningarna, med stora behov av kompensatoriska insatser, är högre. I Göteborg är kostnaden per elev cirka 118 tkr/år (2021) vilket är lägre än riksgenomsnittet (cirka 128 tkr/år). Den låga eleversättningen gör att resurserna måste användas till det som är mest nödvändigt med konsekvens att satsningar på utveckling av undervisningens kvalitet, anpassningar och stöd, kompetensutveckling av personal, lokaler och utrustning får stå tillbaka. Resurser behöver tillföras för att gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan ska kunna säkerställa kvalitet och likvärdighet samt göra ytterligare satsningar för att förbättra utbildningens kvalitet och förstärka det kompensatoriska uppdraget. Insatser krävs för att säkerställa en god arbetsmiljö och en tillräcklig lärartäthet i förhållande till utbildningens krav och elevernas behov. Insatser krävs för att lokaler och utrustning ska anpassas till de krav på utbildningen som utvecklingen av övriga samhället, arbetsmarknaden samt högskolan medför. Utbildningsnämndens bedömning är att ersättningsnivån behöver öka stegvis de kommande åren för att möjliggöra dessa grundläggande och kostnadskrävande förstärkningar. Nämnden föreslår en ökad tilldelning i ram med 60 mkr/år de kommande tre åren för att närma sig en kostnad i nivå med riksgenomsnittet. Nomineringen ska ses som ett tillägg till stadens generella indexuppräknings behov vara i paritet med förväntade kostnadsökningar. Bland annat prognosticeras en lokalkostnadsökning för utbildningsnämnden på +32 mkr 2024. En ökad eleversättning skulle ge förutsättningar för skolorna att ytterligare utveckla undervisningens kvalitet, förstärka det kompensatoriska uppdraget, utveckla arbetet med skolkonst, trygghet och studiero samt arbeta mer långsiktigt med skolutveckling och med främjande och förbyggande insatser för att öka elevernas måluppfyllelse. En bibehållen eller minskad nivå på resurstilldelningen till gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan, förenat med bibehållen eller ökad kostnadsnivå, kan leda till: - Bibehållen eller lägre måluppfyllelse - Individuella behov och anpassningar får stå tillbaka - Minskad skolkonst och ökad andel avhopp - Satsningar på kompetensutveckling av personal uteblir - En försämrad arbetsmiljö för elever och personal Ur ett samhällsperspektiv ökar risken att ungdomar inte kan etablera sig på

	arbetsmarknaden eller gå vidare till fortsatta studier, vilket kan leda till utanförskap och ohälsa.
2	Resursförstärkning av anpassad gymnasieskola för att möta det förändrade omsorgsbehovet hos eleverna samt volymökning inom skolformen Sedan den reformerade gymnasiesärskolan infördes hösten 2013 (GYS13) har elevsammansättningen i skolformen förändrats. På såväl de nationella programmen som de individuella programmen finns en ökande andel elever med stora eller mycket stora behov av extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödinsatser, exempelvis anpassningar av den fysiska lärmiljön på grund av multifunktionsnedsättningar. Andelen elever på de mer resurskrävande individuella programmen inom den anpassade gymnasieskolan är högre i Göteborg (50%) än i jämförbara städer och riksgenomsnittet (43%). Samtidigt har Göteborg en lägre kostnad per elev än riksgenomsnittet (se bilaga). Utbildningsnämndens tilldelning av ram utgår bland annat från volymförändringar enligt befolkningsprognoser i målgruppen 16–18 år. I den nuvarande modellen tilldelas elever i gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan ersättning utifrån en lika stor schablon (ca 127 tkr/elev budgetåret 2023). 2022 var snittkostnaden per läsår för en elev i anpassad gymnasieskola 4,4 gånger högre än snittkostnaden för en elev i gymnasieskolan (ca 487 tkr respektive 111 tkr/år). Utbildningen i den anpassade gymnasieskolan är 4 år. Antalet elever som har rätt till skolformen förväntas öka succesivt från 433 elever läsåret 2023/24 till ca 520 elever läsåret 2025/26. Det innebär en ökning med 20% av elevgruppen vilket är betydligt högre än den förväntade befolkningsökningen i åldersgruppen 16–18 år som är ca 8%. Sammantaget innebär den ökande elevvolymen och elevernas omfattande individuella behov att den anpassade gymnasieskolan tar en allt större andel av den gemensamma resurstilldelningen med gymnasieskolan, då den nuvarande finansieringsmodellen i staden inte särskiljer elever i de olika skolformerna. Ersättningen till gymnasieskolorna minskar i proportion till ökande kostnader för en större andel elever i den anpassade gymnasieskolan. För att eleverna skall få förutsättningar att nå utbildningens mål behövs förstärkning med såväl lärare och specialpedagoger som elev- och specialassistenter. Den förändrade elevsammansättningen innebär även nya arbetsmiljökrav då fler elever med utåtagerande beteende finns i verksamheten. De belopp som nominerats för åren 2024–2026 utgår från den prognostiserade elevökningen och de faktiska kostnaderna per elev i anpassad gymnasieskola.
3	Utökning och utveckling av Polhemsgymnasiet För att möta befolkningsutvecklingen i åldrarna 16–18 år och ett ökande antal sökande elever till de högskoleförberedande programmen finns ett stort behov av fler utbildningsplatser i staden. 2022–2023 genomförs lokalanpassningar för att utöka Polhemsgymnasiet med ytterligare 600 utbildningsplatser till totalt ca 1800 platser. Inför läsårsstart 2022/23 kommer 200 nya elever kunna tas emot i årskurs 1. Till dess att skolan beräknas vara full läsåret 2025/26 kommer förvaltningen att ha hyreskostnader för lokaler som verksamheten ej kan nyttja. Under 2024 och 2025 kommer utbildningsnämnden att ha kostnader för den icke fyllda skolan i form av tomhyra för lokaler samt viss överanställning av personal som inte har tillräckligt många elever inom sitt ansvarsområde såsom rektor, administratör och elevhälsopersonal. Kostnaderna beräknas uppgå till 8,3 mkr i lokalhyra och 1,4 mkr i personalkostnader under 2024 samt 2,8 mkr i lokalhyra och 0,5 mkr i personalkostnader under 2025. Kostnaderna är inte hänförliga till den ordinarie och löpande verksamheten och ingår därmed inte i ordinarie budgetram. De är direkt resultatpåverkande vid oförändrad budgetram och för att nå en budget i balans blir konsekvensen att programpriserna för samtliga gymnasieprogram kan behöva reduceras. Lägre programpriser påverkar även fristående huvudmän negativt och kan

	bland annat leda till uteblivna satsningar på utveckling av undervisningens kvalitet och lägre måluppfyllelse för eleverna.
4	Fortsatt utbyggnad av studie- och yrkesvägledningen i yngre åldrar samt sänkning av antalet elever per studie- och yrkesvägledare Studie- och yrkesvägledarna i Göteborg har fler elever per heltidstjänst än snittet i riket. För att minska antalet elever per vägledare samt stödja den övriga skolpersonalens studie- och yrkesorienterande insatser krävs ytterligare resurser. Nomineringen avser: - uppbyggnad av stöd till skolpersonalens studie- och yrkesorienterande insatser i grundskolans årskurs 1–4 och i den anpassade grundskolan - en fortsatt sänkning av elevtalen per studie- och yrkesvägledare i såväl grundskolan som gymnasieskolan, för att uppnå rikssnittet. Genom information, undervisning och vägledning arbetar skolan med att vidga elevernas perspektiv och utveckla självkännet. I undervisningen ges eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet har betydelse i arbetslivet och att koppla kunskaperna till sin egen studie- och yrkesvalsprocess. Den tänkta utbyggnaden leder till en mer likvärdig studie- och yrkesvägledning, samt en ökad valkompetens hos eleverna som ett led i deras livslånga lärande.

1.3 Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet

Nr	Berörd nämnd/styrelse	Verksamhet (Ja/nej)	Ekonomi	
			(Ja/nej)	Belopp
4	Grundskolenämnden (fristående huvudmäns ekonomi)	Ja	Ja	Prel.belopp 2024: Grundskolan åk 3-4: 144 kr/elev Grundskolan åk 5-9: 1333 kr/elev Anpassad grundskola åk 1-4: 1271 kr/elev Anpassad grundskola åk 5-9: 2754 kr/elev

Nomineringen är en följd av utbildningsnämndens beslut 2019-06-19 §113 att begära ramökning för Vägledningcentrums del av studie- och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskolan i egenregi med 20 mkr.

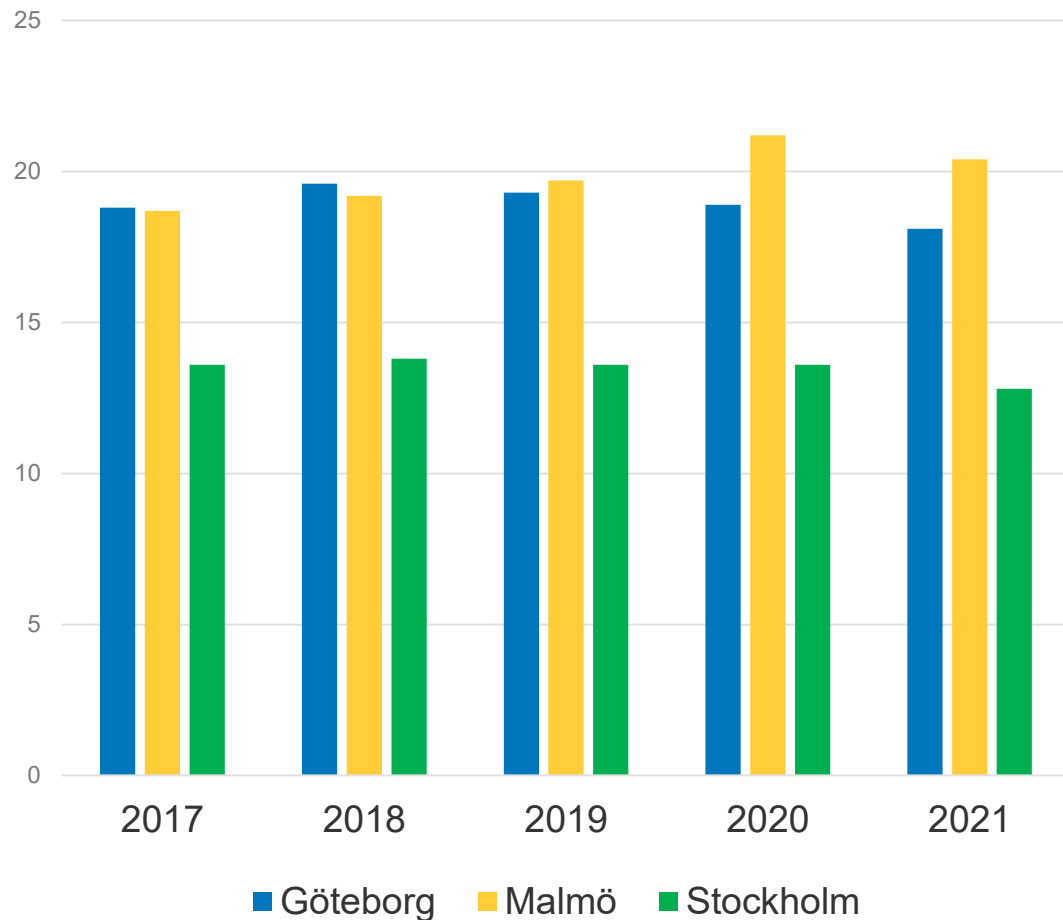
I stadens budget 2020 tilldelades en förstärkning om 5,7 mkr. I budget 2021 och 2022 beslutades endast om en del av de nominerade beloppen, som i första hand riktats mot att ge alla elever från årskurs 5 i grundskolan tillgång till studie- och yrkesvägledare. I budget 2023 tilldelades ingen förstärkning.

Resterande belopp nomineras nu för budgetåren 2024–2026.

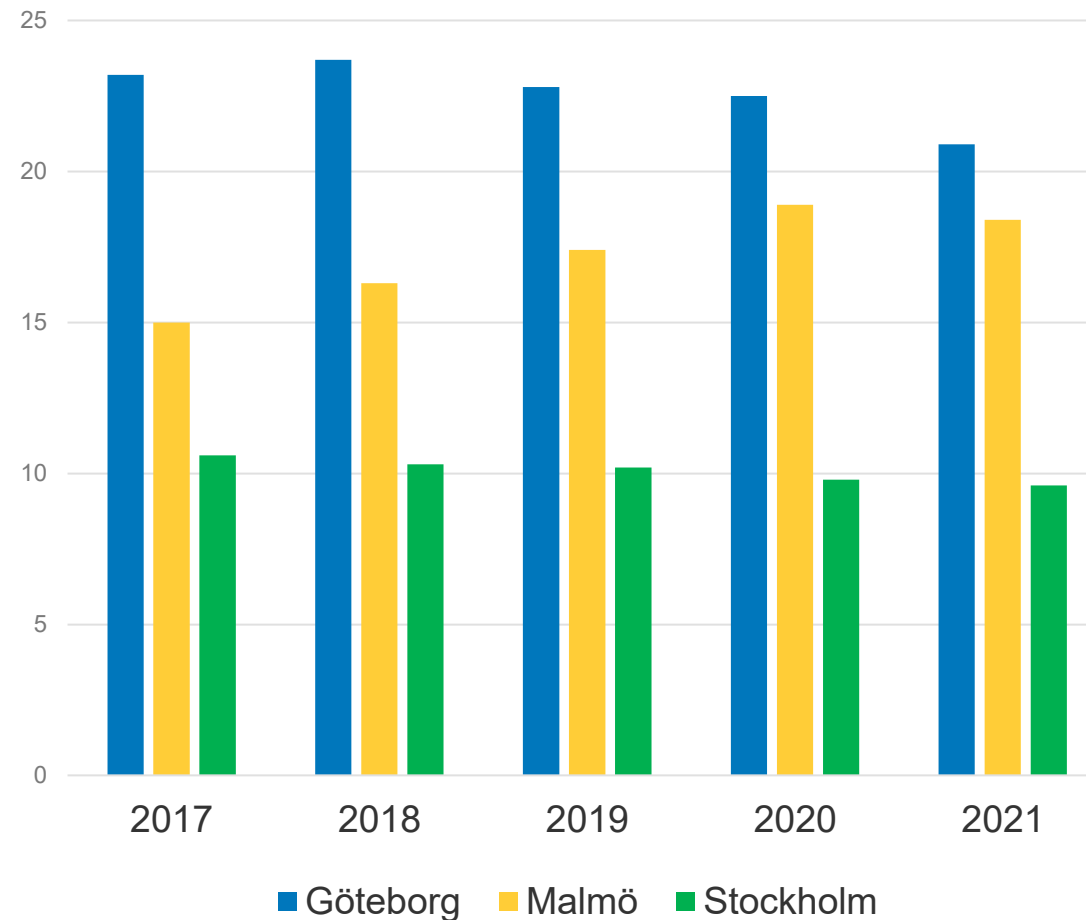
Bilaga 2: Elevsammansättning, resultatutveckling och resurser

Andel elever på yrkesprogram

Andel elever på yrkesprogram, hemkommun

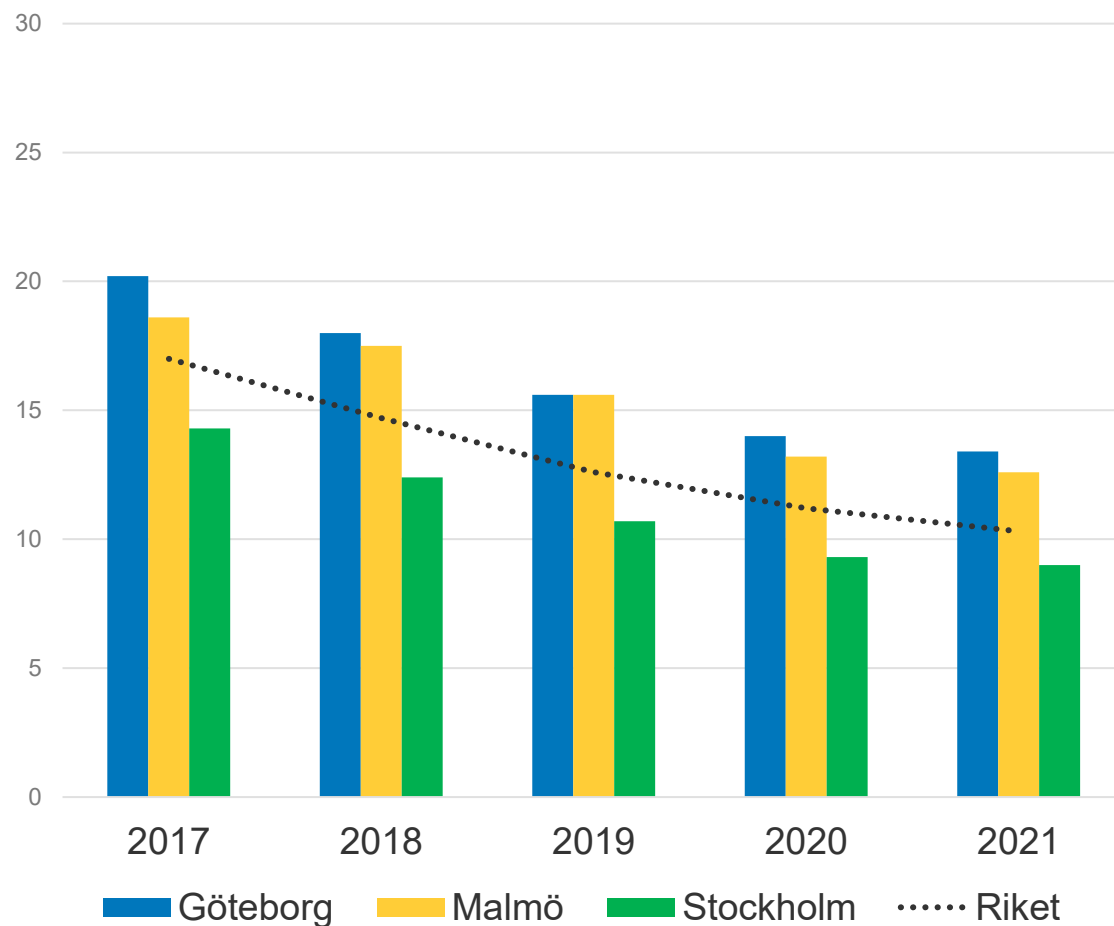

Andel elever på yrkesprogram, kommunala skolor

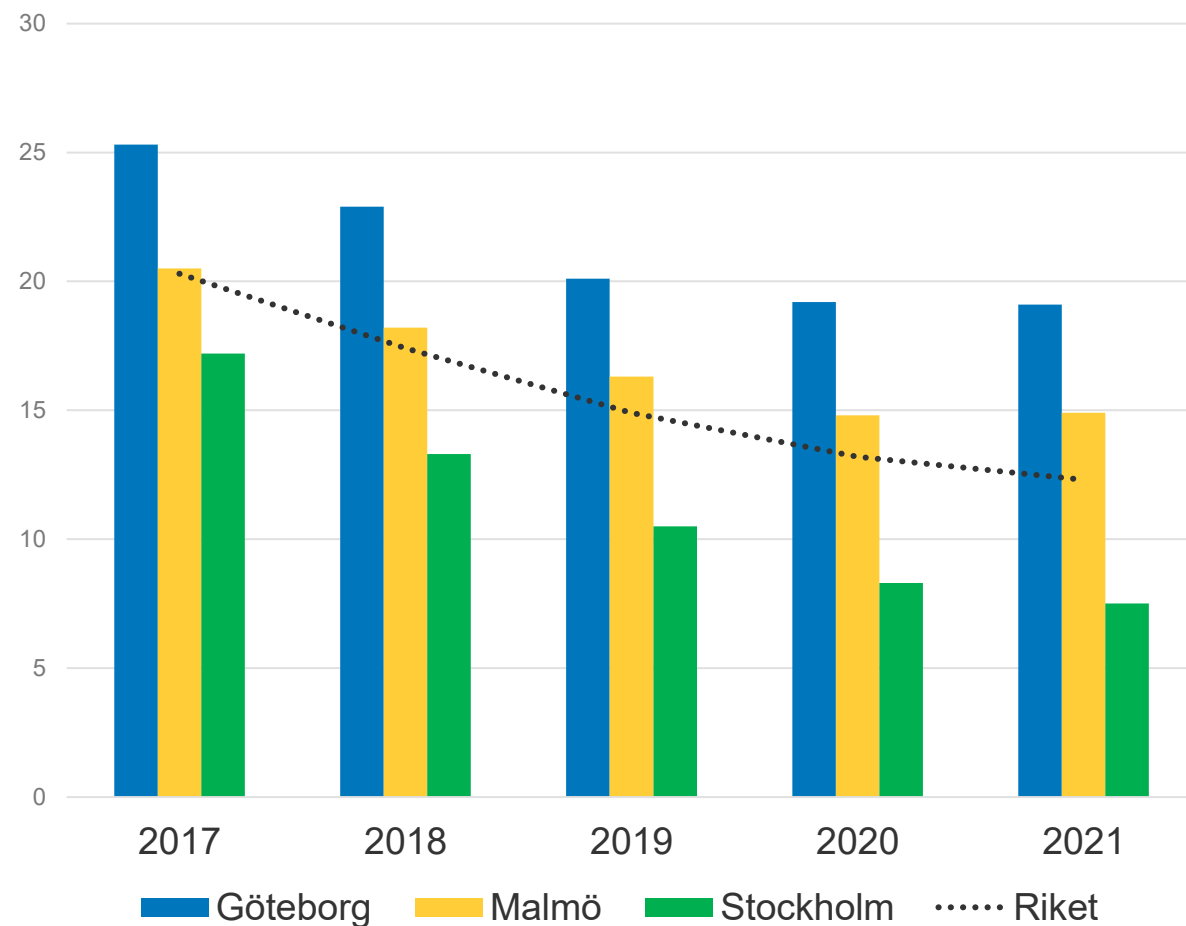

Andel obehöriga elever

Andel elever på introduktionsprogram, hemkommun

Andel elever på introduktionsprogram, kommunala skolor

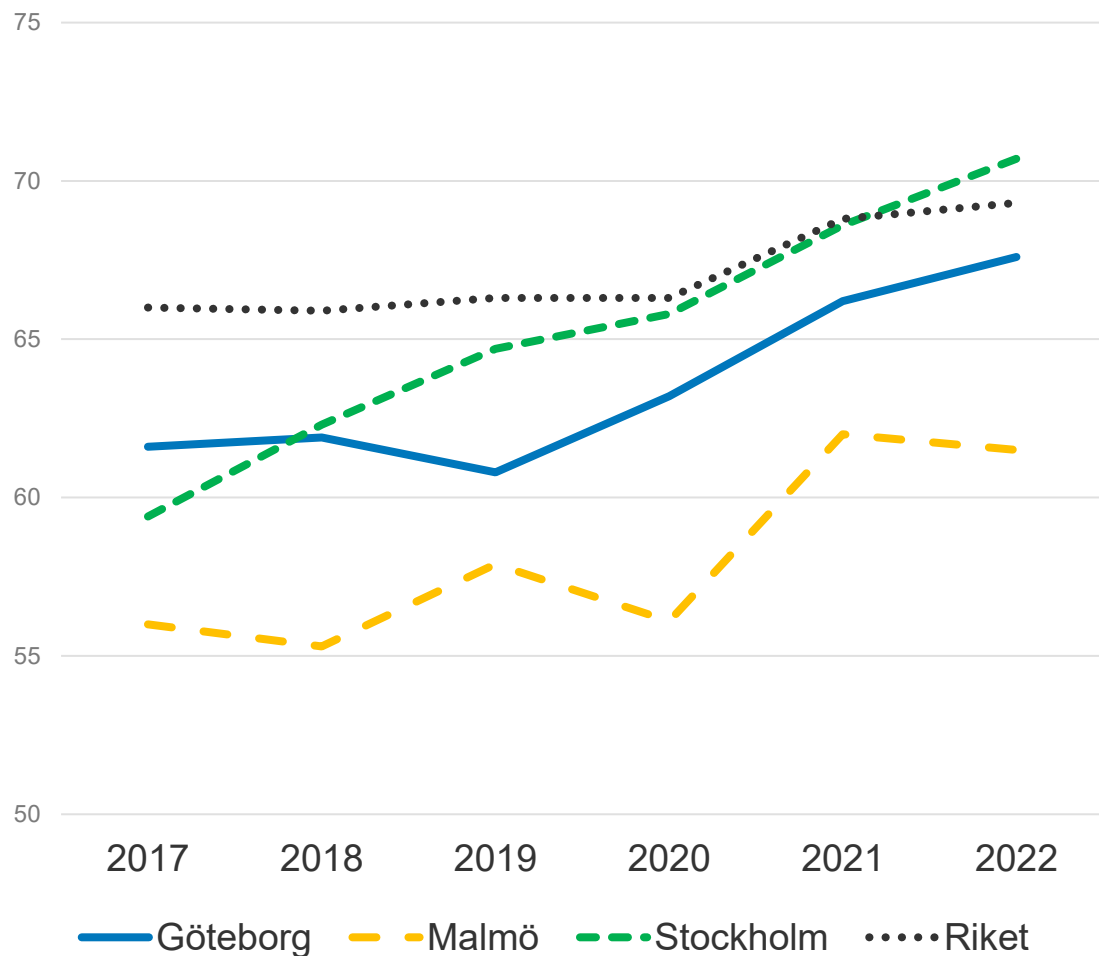

Genomströmning – examen inom 3 år (samtliga elever inkl introduktionsprogrammen)

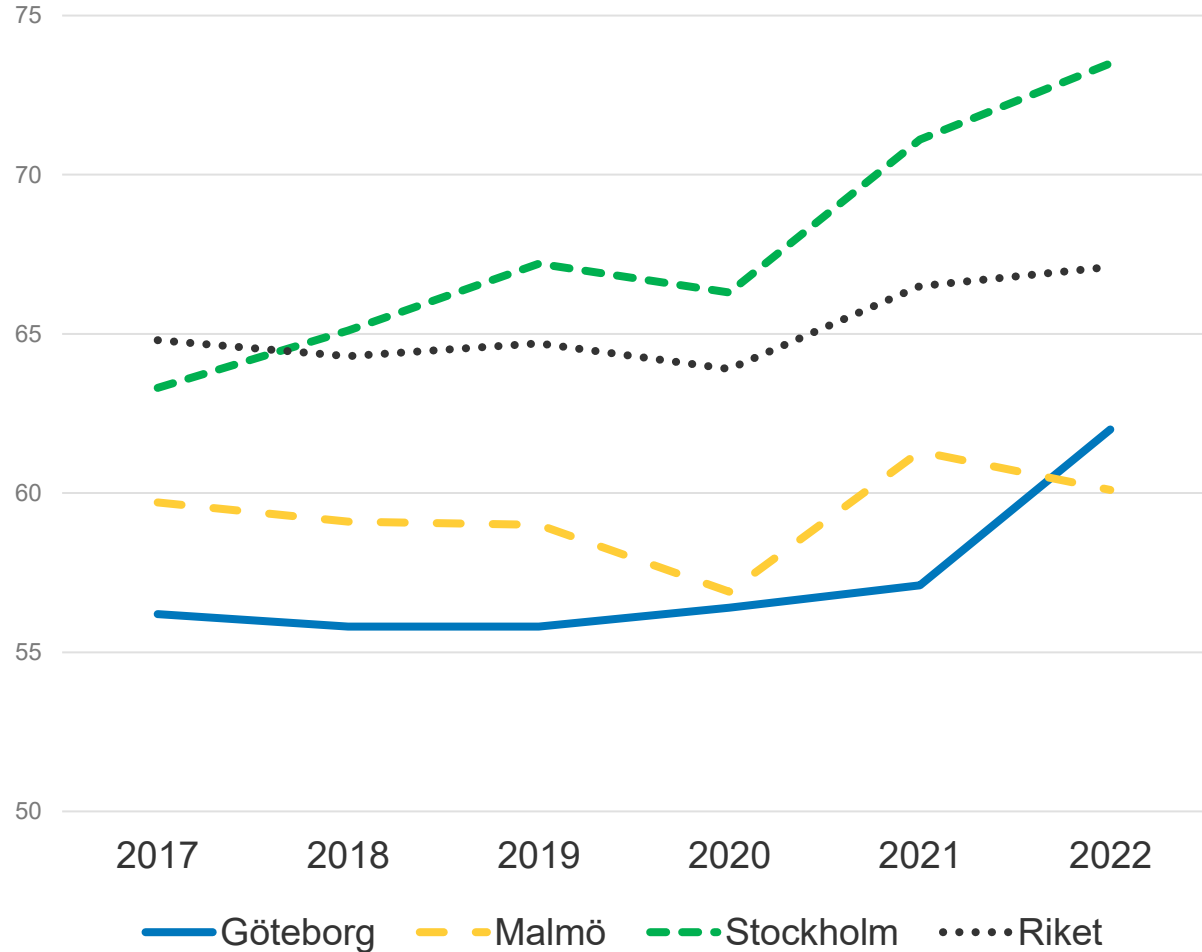

Göteborgs
Stad

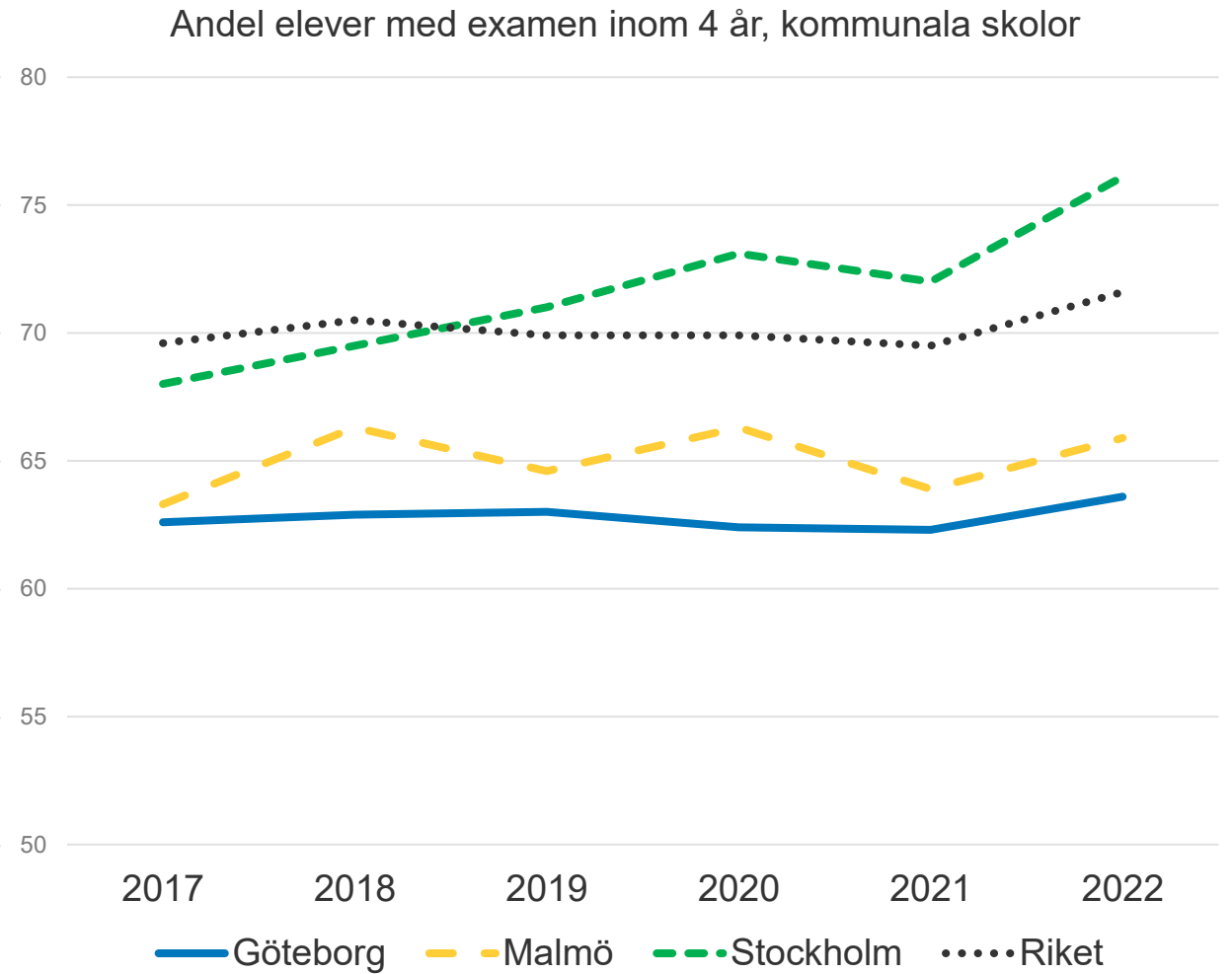
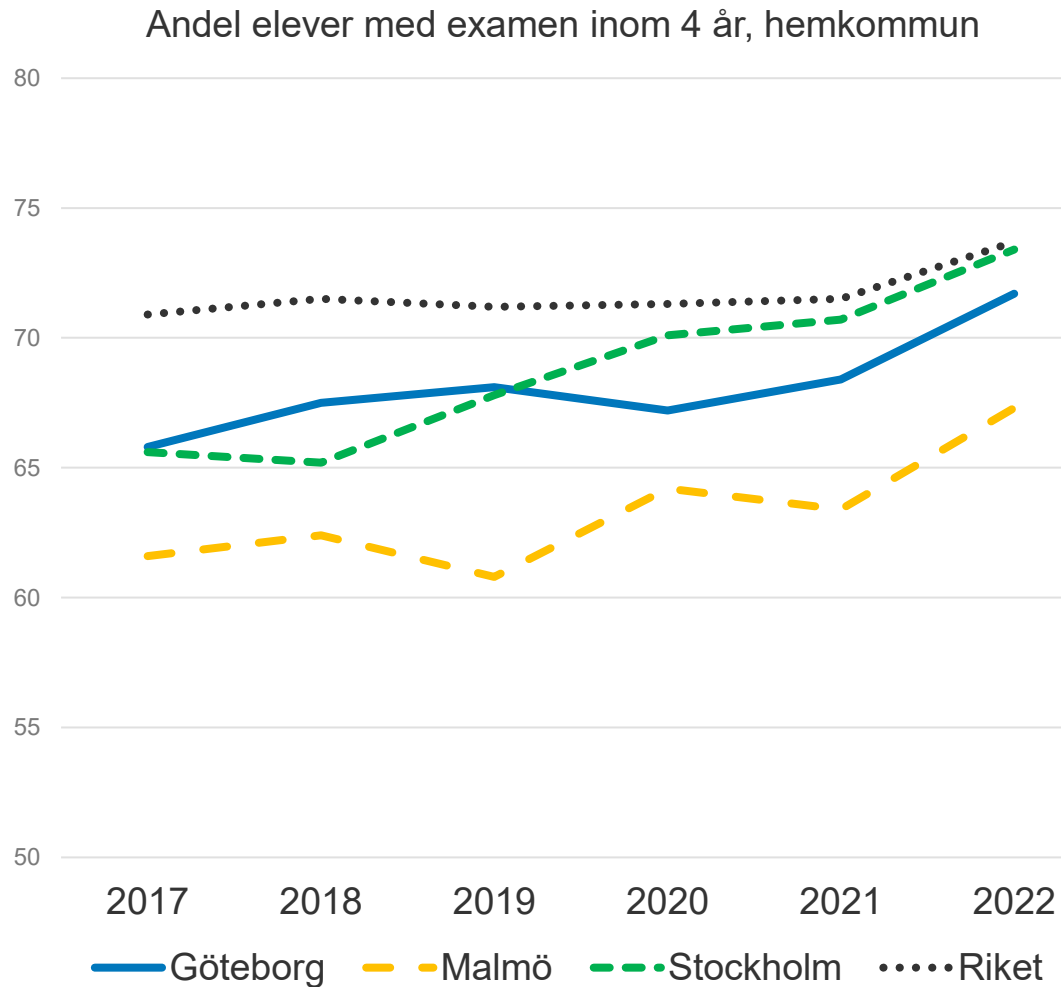
Andel elever med examen inom 3 år, hemkommun

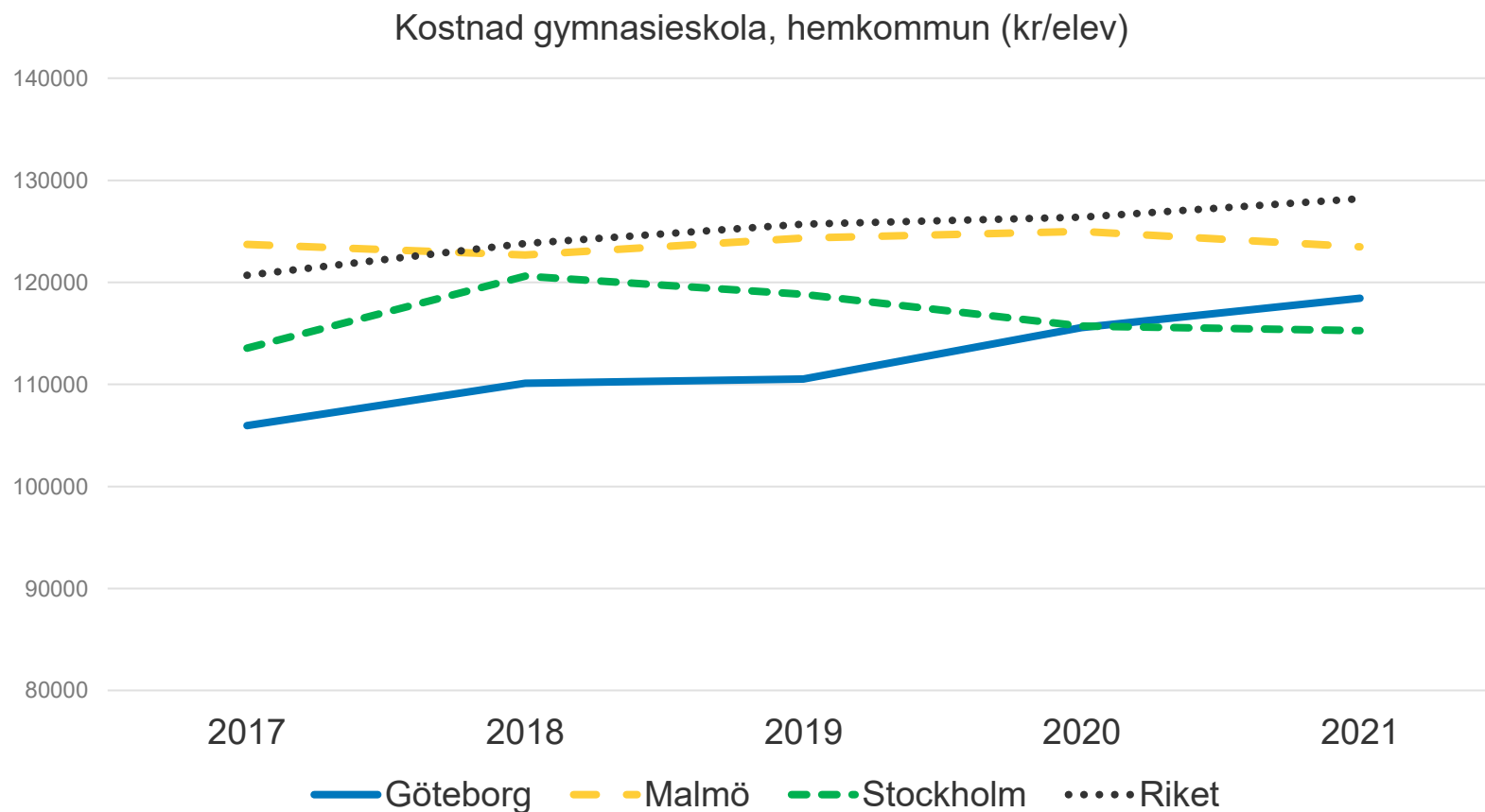
Andel elever med examen inom 3 år, kommunala skolor

Genomströmning – examen inom 4 år (samtliga elever inkl introduktionsprogrammen)

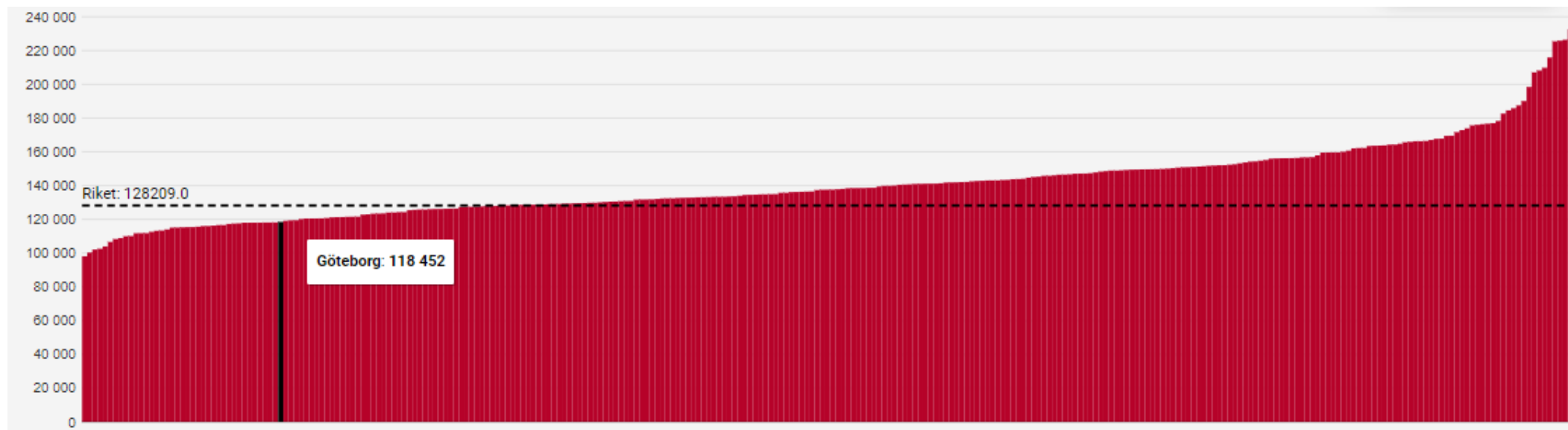

Kostnad per elev

Göteborg har en lägre kostnad per elev än riksgenomsnittet, samtidigt som andelen elever på de mer resurskrävande introduktionsprogrammen är högre.

Kostnad per elev, Göteborg i relation till samtliga kommuner och riksgenomsnittet

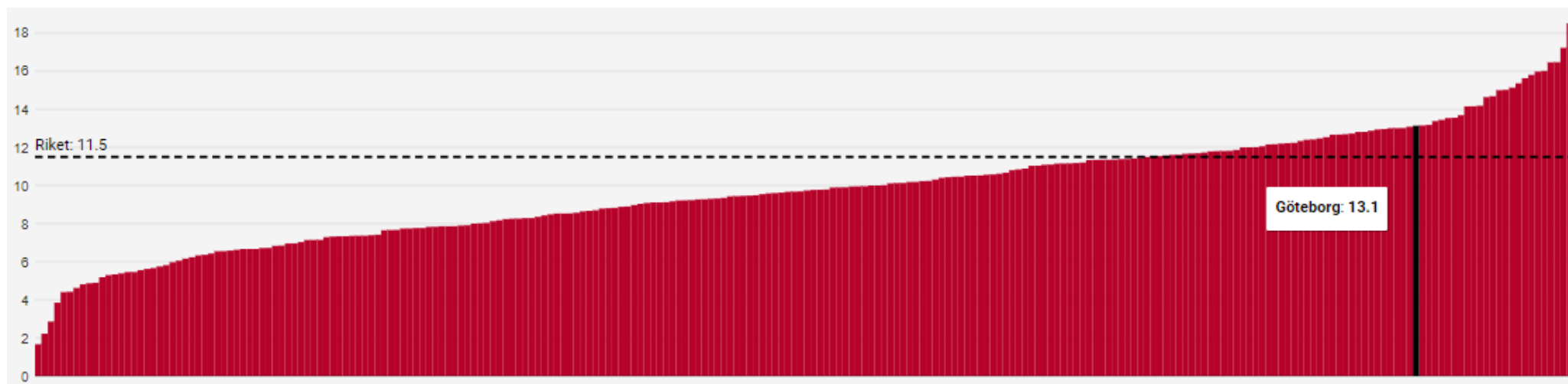

År: 2021

Antal elever per lärare (heltidstjänst) Göteborgs kommunala gymnasieskolor i relation till samtliga kommuner och riksgenomsnittet

Göteborgs
Stad

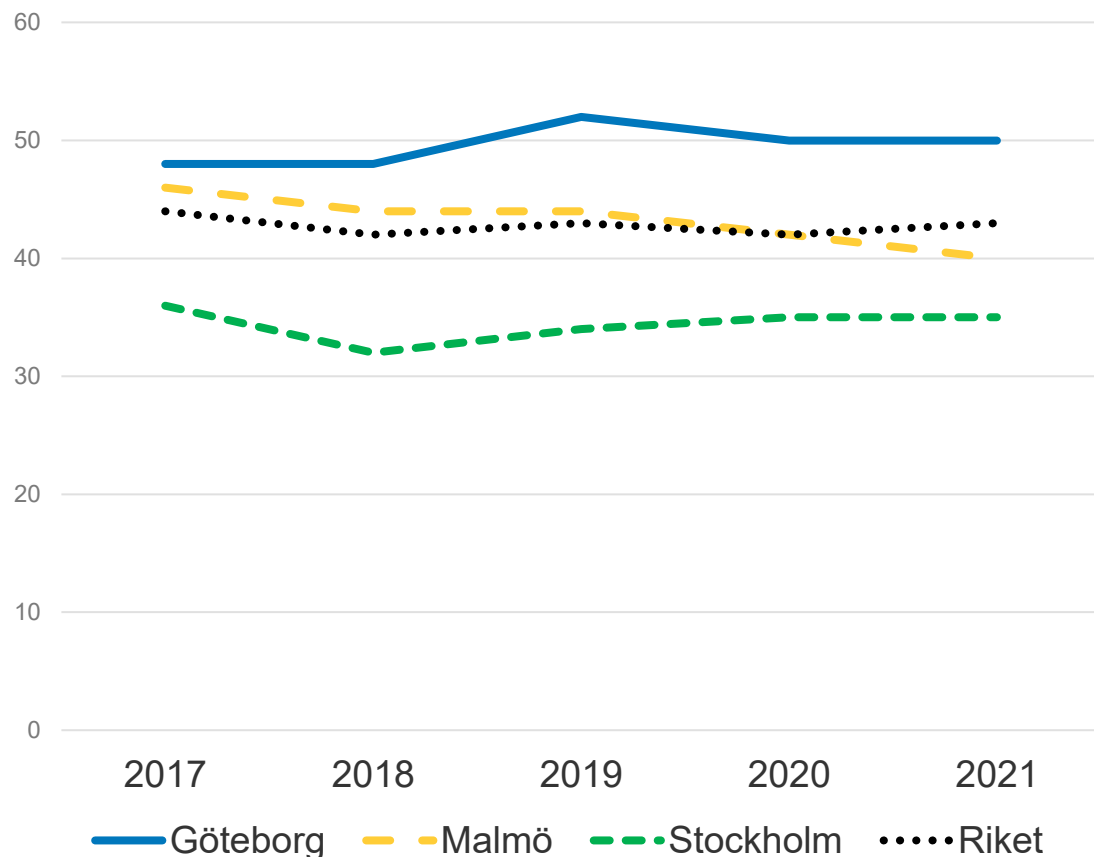
År: 2021

Anpassad gymnasieskola

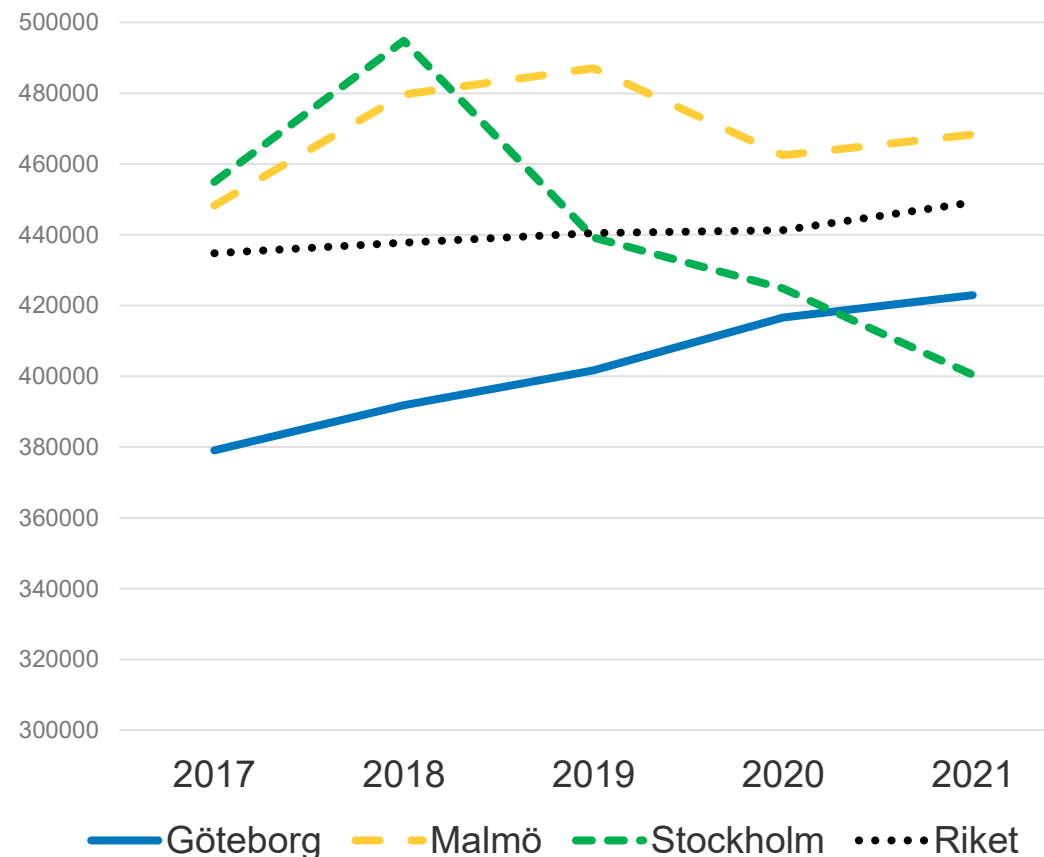

Göteborgs
Stad

Andel elever på individuella program (%)

Kostnad anpassad gymnasieskola (kr/elev)

Även i den anpassade gymnasieskolan är kostnadsnivån lägre än riksgenomsnittet, samtidigt som andelen elever på de mer resurskrävande individuella programmen är högre.